

Opdat wij hem niet vergeten

Hendrik van Enck (50 jaar)

Geboren 1894

Verzetsstrijder

Gearresteerd 14 oktober 1944

Vermoord 1 november 1944

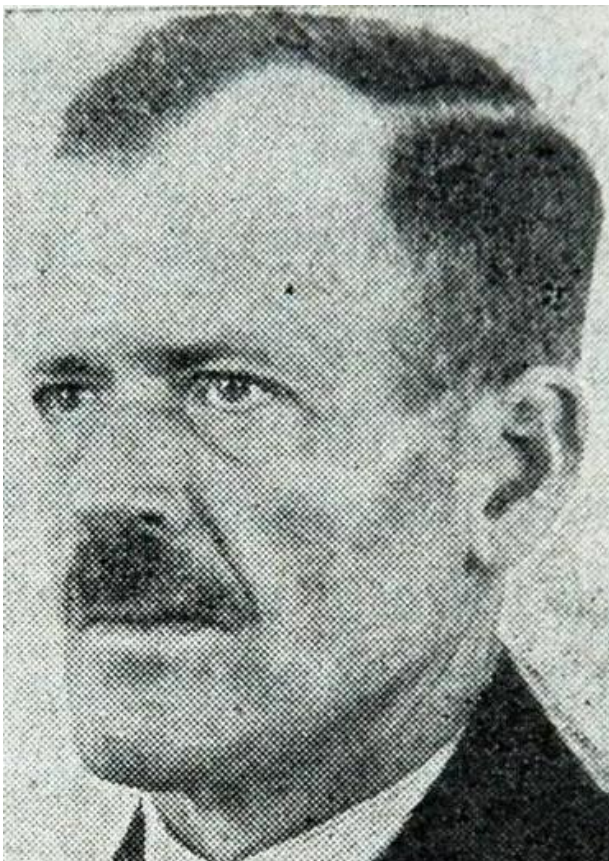
In Deventer

Joppelaan 69 Joppe

“De kinderen van Versteeg moeten onder de wol”

Met dit bericht van de regering in Londen veranderde het leven van Hendrik van Enck ingrijpend. Als blokwachter bij de Nederlandse Spoorwegen van wachtpost 24 en verzetsman had hij eerdere pogingen om tot staking over te gaan (1943) zien mislukken, omdat de regering in Londen geen toestemming gaf. De Nederlandse Spoorwegen waren immers een staatsbedrijf.

De spoorwegstaking van 17 september 1944 had voor de 30.000 personeelsleden van de NS grote gevolgen. Nederland was in rep en roer door de ophanden zijnde operatie Market Garden. Optimisme alom. Het doel om de Duitse aanvoer van troepen te dwarsbomen door de staking mislukte, de Duitsers stuurden 5000 eigen spoormannen ter vervanging. De 30.000 Nederlandse

spoorwegmannen en -vrouwen moesten onderduiken. De Duitsers zagen hen als potentiële dwangarbeiders.

Ook Hendrik van Enck moest zijn vertrouwde standplek in Gorssel verlaten. In Joppe vond hij een onderduikadres bij D.J. Dijkerman, een buurman van Gerrit Slagman. Een vrij

gevaarlijke omgeving. Slagman werd al lang in de gaten gehouden door de Landwachters uit Deventer, zij hadden het vermoeden dat er veel onderduikers waren bij Gerrit en zijn twee zussen. Op 14 oktober 1944 slaat het noodlot toe. 's Morgens vroeg vindt er een overval plaats op de boerderij en velen worden gearresteerd. Hendrik vlucht tijdens de overval de bossen in. Na een paar uur wordt ook hij door de Duitsers en hun handlangers opgepakt en meegenomen naar de landwachtkazerne in Deventer

In de wijde omgeving van de landwachtkazerne wisten de mensen, dat daar verschrikkelijke dingen gebeurden. Eén van de landwachters had zelfs de bijnaam "de beul van Deventer". In het boek van Huub van Sabben "Spionage, arrestaties en moord aan de IJssel" beschrijft hij hoe het er werkelijk aan toe ging. De kazerne valt direct onder de SD (Sicherheits Dienst) onder leiding van Rambonnet.

Hendrik van Enck wordt celgenoot van Evert de Jonge en Henk de Weerd. Deze twee zijn van plan een vluchtpoging te wagen. Met grote inspanning en vindingrijkheid weten zij de celdeur te openen. Hun vlucht lukt. Uit latere gesprekken met de twee weten we dat zij veel moeite hebben gedaan om Hendrik zover te krijgen om mee te vluchten. Maar Hendrik wilde niet en bleef in zijn cel. Hij wordt tijdens een verhoor door de SD zwaar mishandeld. Andere gevangenen hebben het kermen, schreeuwen en klappen van de zweep gehoord. Minstens 50 keer is er geslagen. Hendrik breekt onder deze mishandeling en doet een zelfmoordpoging door met een scheermesje zijn keel in te snijden. Hij wordt uit het zicht

geborgen in een kast en bloedt daar dood. De stoffelijke resten van Hendrik zijn tot op de dag van vandaag spoorloos.

Op station Gorssel werd op 11 juni 1948 een plaquette onthuld met de naam van Hendrik van Enck. Na sluiting van station Gorssel werd de plaquette overgeplaatst naar station Zutphen. Ter nagedachtenis aan Hendrik.

Bronnen:

De Elf Marken Gorssel

Huib van Sabben "Spionage, arrestaties en moord aan de IJssel

Everet de Jonge en Henk de Weerd, Ooggetuigen verslagen

In samenwerking met

Beusekamplaan 27

7241 HD Lochem

Info@stolpersteinelochem.nl

Triodos NL92 TRIO 0788783564